

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 28/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2014

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2013 lähettänyt hallituksen esityksen eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2014 (HE 112/2013 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi valtiovarainvaliokuntaan.

Eduskunnan työjärjestyksen 38 §:n 3 momentin nojalla talousvaliokunta on päättänyt antaa toimialaansa koskevan lausunnon talousarvioesityksestä valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- talousjohtaja Mika Niemelä ja teollisuusneuvos Sakari Immonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- toimistopäällikkö Katja Taipalus, Suomen Pankki
- johtaja Jukka Häyrynen, Tekes — teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus
- pääjohtaja Erkki K. M. Leppävuori, Teknologian tutkimuskeskus VTT

- ohjelmajohtaja Hannu Idman, Geologian tutkimuskeskus
- hallintojohtaja Risto Huopaniemi, Finnvera Oyj
- johtaja Jouni Hakala, Suomen Teollisuussijoitus Oy
- asiantuntija Vesa Vuorekoski, Akava ry
- PK-johtaja Pentti Mäkinen ja rahoitusasiantuntija Tommi Toivola, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- ekonomisti Petri Malinen, Suomen Yrittäjät
- elinkeinoasioiden päällikkö Antti Aarnio, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- professori Ari Hyytinen
- professori Matti Pohjola.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos ETLA
- Palkansaajien tutkimuslaitos PT
- Kuluttajaliitto — Konsumentförbundet ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä. Vuoden 2014 talousarvioehdotus sijoituu ajankohtaan, jota leimaa taloustilanteen epävarmuus. Työn tuottavuuden kasvu on pysähty-

nyt, ja kansantaloutemme teollinen pohja on ka-ventunut rakennemuutoksen myötä. Tulevaisuuden kasvu voi perustua vain yksityisen sektorin työpaikkojen merkittävään kasvuun. Kasvun moottoriksi tarvitaan uusia toimenpiteitä sellai-

sille kasvupotentiaalia omaaville yrityksille, joilla ei ole vielä riittävästi omaa pääomaa.

Käsillä olevalla talousarvioesityksellä pyritään erityisesti vauhdittamaan yritystoimintaa sekä vähentämään pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä. Linjaukset yhteisö- ja pääomatuloverojen uudistuksesta kohentavat yleisiä edellytyksiä elinkeinorakenteiden uudistamiselle ja tuotavuuden kasvulle. Budjettivuonna voimaan tulevan yritystukilain odotetaan vaikuttavan yritystukijärjestelmää yksinkertaistavasti ja joustavoittavasti. Yritystukijärjestelmän kokonaisuudistusta on silti edelleen jatkettava ja uudistuksen piiriin on otettava myös nykyisen lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävät tukijärjestelmät. Äkillisiä rakennemuutostilanteita varten ehdotetaan erillistä myöntämisvaltuutta. Uuden rakennerahastokauden 2014—2020 alkaminen aiheuttaa rakennerahastojen myöntämisvaltuuksien lisäyksen.

Yritykset. Talouden elpymisen kannalta keskeistä on yritysten rahoitustarpeeseen vastaaminen. Rahoitusmarkkinoiden kriisi ja reaalityöläisyyden taantuma ovat aiheuttaneet sen, että luottoriskejä arvioidaan aiempaa kriittisemmin ja riskien hinnoitteluun kiinnitetään enemmän huomiota. Suuret yritykset voivat hakea rahoitusta pankkisektorin ulkopuoleltakin, muun muassa joukkolainoilla, mutta mitä pienemmästä yrityksestä on kysymys, sitä todennäköisemmin se on riippuvainen pankkirahoituksesta. Tämän vuoksi pienten ja keskisuurten yritysten kannalta vakaa ja kansainvälisesti luotettava pankkisektori on avainasemassa haettaessa uuden kasvun tukipilareita. Kasvuun kykenevät palvelu- ja tietointensiiviset yritykset toimivat usein siten, että ne tekevät muita vähemmän kiinteitä investointeja. Tämä vaikuttaa yritysten nettovarallisuuteen ja siten kykyyn saada kasvun ja kansainvälistymisen edellyttämää vieraan pääoman ehtoista rahoitusta markkinaehtoisesti toimivalta pankkisektorilta. Valiokunta pitää hallituksen esityksen mukaisia toimia markkinapuutteiden paikkaamiseksi oikeansuuntaisina.

Energia. Uusiutuvan energian tuotantotukeen ehdotetaan lisäystä. Alueellinen kuljetustuki jatkuu osana rikkidirektiivikompensointia. Nesteytetyn maakaasun terminaaleihin esitetään investointitukea, sekin osana rikkidirektiivin kansallista toimenpideohjelmaa. Energiasektorin verotusta kehitettäessä on yhä tärkeämpää, että kannustinjärjestelmä muodostaa johdonmukaisen kokonaisuuden eivätkä eri tukitoimet vie pohjaa toisiltaan. Suomen teollisuus on euroopalaisessa vertailussa poikkeuksellisen energiantensiivistä, mikä korostaa energiaa koskevien päätösten vaikutusta elinkeinoelämälle. Säädosympäristöä tulee kehittää pitkäjänteisesti ja siten, että investointipäätöksiä tehdessään yritysten on mahdollista ennakoida päätöstensä taloudelliset vaikutukset.

Uudet kasvualat. Kasvun vauhdittamiseksi tulee luoda mahdollisuuksia uusien innovaatioiden luomiseen. Keskeistä on, että yrittämiselle, investoinneille ja terveelle riskinotolle on kokonaisuutena arvioiden houkutteleva ja kannustava toimintaympäristö ja että yrittäminen koetaan halutuksi uravaihtoehdoksi. Talousarvioesityksessä yritysrahoituksen eri instrumentteja kehitetään siten, että ne tukevat entistä paremmin innovaatioihin perustuvaa yritystoimintaa. Talousvaliokunta pitää perusteltuna odottaa, että hallituksen esityksen mukainen uusi kasvurahoitusohjelma tulee vahvistamaan pääomamarkkinoita sekä pienten ja keskisuurten yritysten kasvua. Myös alkuvaiheen yritysten tukien keskittäminen Tekesiin on kannatettavaa. Vaikka muutosten odotetaan selkeyttävän yritystukien kokonaisuutta, talousvaliokunta ilmaisee huolensa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotukien tasosta. Tutkimukseen sijoitetut resurssit pitäisi nähdä investointina eikä kulueränä. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota, että vaikka talousarvioesityksen mukaan tutkimukseen ja kehitykseen suunnattavat resurssit kasvavat kuluvan vuoden tasoon nähden, Tekesin rahoitus vähenee 50 miljoonaa euroa. Julkisen rahoituksen vipuvaikutus etenkin EU-rahoitteisissa hankkeissa on erittäin merkittävä.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Mauri Pekkarinen /kesk	Miapetra Kumpula-Natri /sd (osittain)
vpj.	Marjo Matikainen-Kallström /kok	Jukka Kärnä /sd (osittain)
jäs.	Lars Erik Gästgivers /r (osittain)	Eero Lehti /kok (osittain)
	Teuvo Hakkarainen /ps	Jari Myllykoski /vas (osittain)
	Harri Jaskari /kok	Martti Mölsä /ps
	Antti Kaikkonen /kesk (osittain)	Sirpa Paatero /sd (osittain)
	Johanna Karimäki /vihr (osittain)	Arto Pirttilahti /kesk
	Pia Kauma /kok (osittain)	Kaj Turunen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller.

ERIÄVÄ MIELIPIDE 1

Perustelut

Talous ei kasva, vienti ei vedä, teollisuus on henkitoreissaan, ja lisää velkaa otetaan paikkaamaan huonoa taloudenpitoa. Perussuomalaiset ovat äärimmäisen huolissaan maastamme, suomalaisista. Hallituksen budjettiesityksestä puuttuvat työkalut. Siis keinot ja näkemys, joilla maamme talous elvytetään, puuttuvat. Nyt on kaikille selvää, että monipuoluehallituksen talouspolitiikka on epäonnistunut. Hallitusohjelman keskeiset taloudelliset tavoitteet velkaantumisen taittamisesta, työllisyysasteen nostosta ja työttömyyden laskusta eivät tule toteutumaan.

Perussuomalaiset ovat sitoutuneet suomalaisen hyvinvoinnin, työn ja kilpailukykyä parantamiseen. Johtavana vastuullisena oppositio puolueena autamme hallitusta ohjaamaan maamme takaisin kasvu-uralle. Tälle perustalle vaihtoehtomme rakentuu.

Veropolitiikka

Perussuomalaiset pitävät hallituksen päätöstä alentaa yhteisöveromme kantaa 24,5 prosentista 20 prosenttiin hätiköitynä ratkaisuna. Ymmärrämme hyvin, että maamme on vastattava lähimpien kilpailijamaidemme aloittamaan verokilpailuun, mutta emme hallituksen tavoin olisi valmiita kiihdyttämään verokilpailua edelleen. Näin ollen olisimme valmiita laskemaan yhteisöveron samalle 22 prosentin tasolle kuin se on Ruotsissa ja Tanskassa. Tästä säästyneet varat käyttäisimme maamme työllisyyden ja talouskasvun selkärangan, pk-sektorin, tukemiseen.

Emme myöskään voi hyväksyä hallituksen päätöstä poistaa edustuskulujen verovähennysoikeus. Hallituksen päätös tarkoittaa pahimmassa tapauksessa kuoliniskua monelle matkailualan yrittäjälle, joiden lomasesonkien ulkopuolinen liiketoiminta on usein hyvin riippuvaista yritysvieraiden tuomasta myynnistä. PTT:n laskelmien mukaan hallituksen hätiköity päätös tulee heikentämään matkailu- ja ravintola-alan

työllisyyttä noin tuhannella henkilötyövuodella, ja kokonaisuudessa vähennysoikeuden poistolla on hyvin pieni vaikutus valtiontalouteen.

Viimeisen vuosikymmenen aikana käytännössä kaikki uudet työpaikat ovat syntyneet pk-sektorille ja ennen kaikkea pieniin alle 5 henkilön yrityksiin. Mielestämme valtion tulisi nykyistä paremmin tukea pk-yritysten kasvua, ja olemmekin erittäin pettyneitä siihen, että hallitus on unohtanut yhteisöveropäätöksessään pk-yritykset. Yhteisöveronalennus ei hyödytä kuin osakeyhtiöitä, joten katsomme, että samantapainen veroporkkana tulee antaa myös muille yhtiömuodoille.

Tämän lisäksi tarvitsemme uusia toimia pk-yrityttömyyden tukemiseen. Ehdotammekin pk-sektorille suunnattuja kasvua ja työllistämistä tukevia toimia: ALV:n alarajan tuntuvan korotuksen muodossa annettavaa ALV-huojennusta, työllistävien pk-yritysten Viron-mallin mukaista yritysverotusta sekä kotitalousvähennyksen korotusta. Katsomme myös aiheelliseksi, että nämä toimet otetaan ainakin aluksi käyttöön määräaikaisina ja samalla luodaan seurantajärjestelmä niiden vaikutusten arvioimiseksi.

Arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajan nosto on tehokas keino harmaan talouden torjunnassa ja yrittäjyyteen kannustamisessa. Uudistus parantaisi erityisesti pienyritysten kannattavuutta ja mahdollisuuksia työllistää. Tämä soveltuisi parhaiten palveluliiketoiminnan puolella, sillä toimintansa luonteen vuoksi näillä yrityksillä ei ole juurikaan mahdollisuutta tehdä ALV-vähennystä ostoistaan. Tällainen arvonlisäverovelvollisuuden rajan nostaminen madaltaisi myös yrittämiseen ryhtymisen kynnyksiä merkittävästi ja lisäisi näin pienyrittäjien määrää. Arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajan noston avulla saataisiin myös yrittäjien tulot paremmin verotuksen piiriin, sillä tällöin ei olisi järkevää tehdä "pimeitä pikkutöitä". Uudistus vähentäisikin tehokkaasti harmaan talouden toimijoiden määrää ja siten lisäisi muuta verokerty-

mää. Perussuomalaiset ehdottavat, että arvonlisäverollisen liiketoiminnan alarajaa nostettaisiin nykyisestä 8 500 eurosta 20 000 euroon ja samalla ALV:n niin sanottu huojennusalueen katto nostettaisiin 22 500 eurosta 40 000 euroon. Tällöin arvonlisäveron alaista olisi vain sellainen liiketoiminta, jonka liikevaihto ylittäisi 20 000 euroa vuodessa, ja 20 000—40 000 euron liikevaihdolla ALV:sta saisi huojennuksen.

Perussuomalaisten mielestä tällä hetkellä keskeistä on luoda uusia työpaikkoja. Uudet työpaikat tuovat valtiolle lisää verotuloja, joten työllistäviä kasvuyrityksiä on syytä kannustaa. Ehdotamme mallia, jonka avulla kasvuyritykset voisivat saada käyttöpääomaa yrityksen tuloksesta. Mallissamme pk-yritys, joka kahtena peräkkäisenä vuonna palkkaa vähintään kaksi uutta kokopäivästä työntekijää ja jonka työntekijämäärän lisäys on vuosittain vähintään 10 prosenttia, olisi vapautettu yhteisöverosta niin kauan kuin se ei jaa omistajilleen osinkoja. Tämä kannustaisi kasvuyrittäjyyteen sekä säilyttämään yrityksen voitot toiminnan edelleen kehittämiseen ja työllistämiseen.

Perussuomalaiset vastustivat jo vuoden 2012 varjobudjetissaan Kataisen hallituksen päätöstä leikata kotitalousvähennystä. Kotitalousvähennys on synnyttänyt uutta yritystoimintaa ja on monen pienen palveluyrittäjän liiketoiminnan elinehto. Perussuomalaiset katsovat, että kotitalousvähennyksen korottaminen on oiva keino tukea yrittäjyyttä ja työllisyyttä. Tämän lisäksi kotitalousvähennyksen korotus torjuu harmaata taloutta, kun se kannustaa kotitalouksia teettämään pienet työt rehellisillä yrittäjillä. Perussuomalaiset ovatkin tyytyväisiä, että hallitus on myöntänyt virheensä ja on vuoden 2014 alusta korottamassa kotitalousvähennyksen enimmäismäärää 2 400 euroon. Pidämme kuitenkin hallituksen päätöstä riittämättömänä ja ehdotamme, että kotitalousvähennyksen enimmäismäärän korotuksen lisäksi kotitalousvähennyksen vähennuskelpoisen työkorvauksen määrää nostetaan 45 prosentista takaisin 60 prosenttiin.

Suomen nykyinen suoriin tukiin perustuva yritystukijärjestelmä on tutkitusti hyvin teho-

ton, ja järjestelmän suurimmat hyödynsaajat ovat Nokian kaltaisia suuryrityksiä, jotka saivat helposti markkinoilta rahoitusta projekteihinsa. Nykyiset yritystuet ovat kietoutuneet mutkikkaisiin hankerahoituksiin, joita osaavat käyttää hyväkseen vain isot ja vahvat yritykset, kun taas pienet ja keskiuuret yritykset jäävät helposti tukien ulkopuolelle. Yritystukien tehotomuus on havaittu myös työ- ja elinkeinoministeriön raportissa, jonka mukaan yritystukijärjestelmän toimivuutta voidaan parantaa merkittävästi poistamalla tehotomat tuet ja kohdistamalla ne elinkeinopolitiikan kannalta keskeisiin kohteisiin. Raportin suositusten toteuttamisen arvioidaan pienentävän valtion tukimenoja 200—250 miljoonalla eurolla, joten yritystukijärjestelmän tehostamisella voidaan saavuttaa huomattavasti suurempia säästöjä kuin mitä hallitus on nyt toteuttamassa.

Energiapolitiikka

Perussuomalaisten mielestä energiapolitiikan järjeistäminen pitää olla tehtävälisan kärjessä, kun etsimme ratkaisuja vientiteollisuutemme kilpailukykyongelmaan. Johdonmukainen kottuhintaiseen energiaan tähtäävä energiapolitiikka tukee työllisyyttä, talouskasvua, kilpailukykyä, ostovoimaa sekä edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta.

Energiaintensiivinen teollisuutemme on kärsinyt nykyisen ja edellisen hallituksen energiaveronkorotuksista mittavan vahingon kilpailukykyensä. Alhainen energianhinta on myös kansainvälisissä tutkimuksissa havaittu tärkeäksi syyksi investoida maahan. Esimerkkinä tästä on Facebookin päätös valita sähköverokannan edullisuuden takia Ruotsi sijaintipaikaksi Euroopan datakeskukselleen.

Perussuomalaisen energiapolitiikan keskeinen tavoite on kotimaisen energian aseman parantaminen suhteessa tuontienergiaan. Kataisen hallituksen harkitsematon päätös leikata kotimaisen bioenergian, kuten turpeen ja puuenergian, tukia on johtanut siihen, että kivihiihi on ohittanut puun kilpailukykyyn lauhdesähkön tuotannossa. Useat energiayhtiöt ovatkin korvanneet kotimaisen bioenergian kivihiihellä. Halli-

tuksen täysin epäonnistuneesta energiapolitiikasta kärsii sekä talous että ympäristö.

Tämän kehityksen kääntämiseksi perussuomalaiset vaativat turpeen verotuen ja metsähakkeen tuen palauttamista vuoden 2012 tasolle. Turve ja puu ovat aidosti kotimaisia energiamuotoja, ja perussuomalaisten mielestä on parempi pistää energiaeurot kiertämään kotimaassa kuin antaa ne ulkomaille. Pöyryn laskelmien mukaan tällä päätöksellä työllisyys paransi 850 henkilötyövuotta, hiilidioksidipäästöt laskisivat 1,5 miljoonaa tonnia vuodessa sekä vaihtotaseemme paransi yli 50 miljoonalla eurolla.

Perussuomalaiset pitävät hallituksen päätöstä langettaa päästöttömälle energiatuotannolle lisävero täysin järjettömänä. Tämä niin sanottu windfall-vero heikentäisi suomalaisen teollisuuden investointihalukkuutta ja kilpailukykyä. Se olisi teollisuudellemme merkittävä lisärasite jo muutenkin vaikeassa taloustilanteessa. Näin olleen windfall-veron säätäminen tulee taatusti kiihdyttämään entisestään suomalaisten teollisuustyöpaikkojen ulosliputusta. Perussuomalaisten mielestä rikkidirektiivin kurjistaman vientiteollisuutemme niskan ei ole syytä kasata tällaisia lisäkustannuksia. Mielestämme energiapolitiikalla tulisi kannustaa yrityksiä inves-

toimaan puhtaaseen energiaan, mutta hallitus ei selvästikään näe asiaa samalla tavalla.

Pelkkä windfall-veron torjuminen ei kuitenkaan riitä, vaan Suomen lähihistorian suurimman teollisuuspoliittisen virheen eli rikkidirektiivin kompensoiminen vaatii lisätoimia. Katsonne, että hallituksen päätös puolittaa väylämaksut osana tulopoliittista ratkaisua on oikeasuuntainen, mutta riittämätön ratkaisu. Perussuomalaisten mielestä väylämaksuista olisi syytä luopua kokonaan, kun rikkidirektiivi astuu voimaan vuoden 2015 alusta. Vain tällä tavoin voidaan palauttaa maamme kilpailukyky sekä uskottavuus teollisuuden piirissä. Erityisen merkittävää väylämaksujen poisto olisi Venäjän transitoliikenteen kannalta, sillä tästä Suomen kanssa kilpailevissa Baltian-maissa ei väylämaksuja peritä. Elinkeinoelämälle tärkeiden kuljetuskustannusten kohtuullistamiseksi ottaisimme lisäksi verotilin muodossa käyttöön ammatti liikenteen liikennepolttoaineveron palautusjärjestelmän.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2013

Kaj Turunen /ps
Teuvo Hakkarainen /ps
Martti Mölsä /ps

ERIÄVÄ MIELIPIDE 2

Perustelut

Mualla Euroopassa teollisuustuotanto ja vienti ovat lähteneet jo kasvuun. Suomessa suunta on toinen. Suomi on ajautunut talouden kaksoisvajeseen ja näivettymiskiarteeseen.

Teollisuustuotanto supistui elokuusta 2012 elokuuhun 2013 5 %:lla, vienti peräti 11 %:lla. Työllisten määrä on noin 50 000 henkeä pienempi kuin vuosi sitten ja työttömyys 40 000 henkeä korkeampi. Myös nuorisotyöttömyys kasvaa.

Suomalainen osaaminen ei muutu uusiksi innovaatioiksi, tuotteiksi ja työpaikoiksi. Hallitus leikkaa juuri innovaatioista. Se on seisonut toimettona, kun yritykset eivät saa hyviinkään hankkeisiin rahoitusta. Se on leikannut kansainvälistämisen ja viennin rahoitusta juuri silloin, kun siihen pitäisi panostaa. Se on pahimmillaan tietoisilla toimillaan lyönyt korville suomalaisia työtä ja yrittäjyyttä ja raivannut tilaa tuonnille. Puun ja turpeen kilpailukyvyyn romahduttaminen ja ovien avaaminen tuontikivihiilelle ovat tästä karkea esimerkki.

Hallitukselta puuttuu kasvun strategia. Se on toimeton erityisesti teollisuuspolitiikassaan, vaikka suomalainen teollisuus on suunnilleen vapaassa pudotuksessa. Nokian, metsäteollisuuden ja monien teknologiateollisuuden avainalojen suuret menetykset eivät ole herättäneet hallitusta.

Suomi tarvitsee innostavan ja kannustavan kasvun strategian. Osana sitä tarvitsemme nopeasti kansallisen teollisuuspoliittisen strategian ja yrittäjyyden edistämishjelman.

Välittöminä elinkeinopoliittisina toimina esitämme hallituksen vuoden 2014 talousarvioon seuraavat lisäykset ja muutokset:

Innovaatiopolitiikka

Hallitus leikkaa yhteensä kymmenillä miljoonilla euroilla innovaatorahoitusta eli muun muassa Tekesin, VTT:n ja GTK:n rahoitusta.

Esitämme VTT:n toimintamenomomentille lisäystä erityisesti pk-yritysten tutkimuspalveluihin.

Tekesin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toiminnan tukemiseen esitämme lisäystä sekä avustusmuotoisen rahoituksen myöntämisvaltuuteen että maksatukseen.

Finnveran korkotuet ja luottotappiokorvaukset

Yritysten rahoituksen saantimahdollisuudet ovat vaikeutuneet. Yritysten taseet ovat ohentuneet ja vakuusvarannot niiden mukana. Samaan aikaan markkinaehtoisten rahoittajien vakuusvaatimukset ovat kasvaneet ja marginaalit nousseet.

Yritysrahoitukseen on syntynyt markkinapuute, johon valtion on erityisrahoitusyhtiönsä avulla pyrittävä vastaamaan. Ilmiselvästi tarvitaan lainainstrumenttia, jolla vastataan yhtäältä vallitsevaan suhdannetilanteeseen, toisaalta sellisiin rakennemuutoksiin, joissa lähtökohdiltaan kehityskelpoiset yritykset hakeutuvat uusiin tuotteisiin tai jopa uusille toimialoille.

Tällaisen suhdanne- ja rakennelainan ehtojen tulisi noudatella vuosina 2009—2011 voimassa olleen suhdannelainan ehtoja.

Vastaavasti Finnvera Oyj:n korkotukia ja luottotappiokorvauksiin varattuja määrärahoja tulisi vähäisessä määrin lisätä.

Viennin rahoitus

Suomen vienti takkuaa. Viennin väheneminen on nopeampaa kuin missään muualla Euroopassa. Tässä tilanteessa viennin rahoituksen vähentäminen on väärin. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin vaatii mielestämme lisää rahaa.

Yritysten pääomittaminen

Korkean suomalaisen osaamisen muuttuminen uusiksi innovaatioiksi, tuotteiksi ja työpaikoiksi on aivan liian hidasta. Omanpääomanehtoisen

rahoituksen saaminen on vaikeaa. Kärsivällinen, suurempaan riskinkantoon valmis pääoma on vetäytynyt Suomesta.

Asiaan on reagoitava nopeasti. Suomen Teollisuussijoituksen yhteyteen on rakennettava kasvurahasto, rahastojen rahasto, jonka toimialakohtaiset erityiset sijoituskohteet olisivat biotaloudessa ja cleantechissa. Rahaston tulisi tavoitella suurta vipuvaikutusta, tarvittaessa epäsymmetrisiäkin järjestelyjä käyttäen.

Valtion ei-strategista omaisuutta myymällä koottavilla sijoituksilla on mahdollista tavoitella satojen miljoonien eurojen rahastojen rahastoa jo vuonna 2014. Rahaston edelleen sijoituksilla tavoite on koota huomattavasti tätä suuremmat sijoituspääomat.

Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopoliitiikka

Ensi vuonna alkava uusi EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakausi merkitsee erittäin tuntuvia leikkauksia yritysten alueperusteisiin investointi- ja kehittämisavustuksiin.

Tämä olisi erittäin valitettava isku suomalaisen pk-yritysten kehittämishankkeisiin erityisesti vaikeimmilla alueilla.

Valtiovoiman tulee puhtaasti kansallisella rahoituksella korvata edes osa EU-rahoituksen vähenemisestä.

Esitämme valtuuksiin kansallisen rahoituksen tuntuvaa lisäystä vuodelle 2014. Myös maksatuksen määrärahaa tulee tämän seurauksena korottaa.

Maakunnan kehittämisraha on keskeinen rahoitusväline maakuntien omaehtoisen alueellisen kehittämistoiminnan tukemiseksi. Kuluva vaalikauden aikana hallitus on leikannut maakunnan kehittämisrahaa joka vuosi.

Hallitus vie toiminnallaan siemenrahat monelta talouskasvua edistävältä hankkeelta. Maakunnan kehittämisraha on ollut väline, jonka vipuvaikutukset alueiden kehittämiseen ovat olleet merkittävät.

Jatkossa tulee luoda pysyvä järjestelmä, jossa tietty prosenttiosuus alueiden tukemiseen tarkoitettuista määrärahoista kohdennetaan maakuntaliiton omaehtoisesti ja demokraattisesti päätettäväksi maakuntaohjelman mukaisiin käyttötarkoituksiin. Ensi vuoden määrärahaan on tehtävä tasokorotus.

Energiapolitiikka

Kotimaisten biopolttoaineiden kilpailukyky palautettava. Hallituksen päätös heikentää kuluvan vuoden alusta lukien kotimaisten biopolttoaineiden kilpailukykyä kivihiileen verrattuna on nurinkurinen ja kestämaton. Nyt Suomeen rahadataan kasvavassa määrin kivihiiltä. Lähes kymmenellä suurten energialaitosten kotipaikkakunnalla ollaan hiilen käyttöä joko lisätty tai sen käyttöön ollaan varautumassa miljoonainvestoinnein. Sähköntuotannossa kivihiilen osuus on alkuvuoden aikana jopa nelinkertaistunut.

Jättämämme lakialoitteen mukaisesti turpeen vero ja puun muuttuvahintainen tuotantotuki on palautettava edellisen hallituksen päättämälle tasolle. Tämän lisäksi kivihiilen vero tulee nostaa keskustan lakialoitteen mukaiselle tasolle.

Kotimaisten biopolttoaineiden kilpailukyky on palautettava nopeasti.

Pientuotannon verkkoon pääsy. Pienimuotoisen energiantuotannon, ennen muuta sähkön tuotannon, mahdollisuudet ovat lisääntyneet Suomessa merkittävästi. Verkkoon pääsystä on edelleen perusteettomia ongelmia, vaikka esimerkiksi uudet mittarijärjestelmät tekevät tämän mahdolliseksi.

Edellytämme hallitukselta ensi tilassa toimia pientuotannon verkkoon pääsyn helpottamiseksi.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2013

Mauri Pekkarinen /kesk
Antti Kaikkonen /kesk
Arto Pirttilahti /kesk